

SZÁZHARMINC ÚJ TELEK A BRINKUS LAJOS UTCÁBAN

Jó ütemben épülnek az OTP-s lakások

Örökzöld téma: a lakáshelyzet. Kit ezért, kit azért, valamilyen formában szinte mindenkit érint és foglalkoztat. Hol tart Kiskunhalason a hetedik ötéves tervidőszakra ütemezett családi fészkek előteremtése, az ezekhez szükséges telkek előkészítése. A következőkben megkíséreljük összefoglalni mindazt, ami a tanácstól kapott információk közül lényegként kiszűrhető és tényként elfogadható.

1990-ig, öt év alatt 1000-1200 lakás elkészítését látják megvalósíthatónak a várostervezők. Mivel az állam e célra fordítható pénze tovább apadt, már a kezdet kezdetén világossá vált: a tervteljesítésben meghatározó lesz a magánérő. Ennek ellenére 140 új tanácsi bérház szerepel az elképzelésekben. Azazhogy szerepelt, mert ma már bizonyosan elmondható, hogy — a költségvetés óriási deficitje miatt — ebből nem lesz semmi, legfeljebb a harmadára-negyedére kerül, ha kerül fedezet és az is csak a tervciklus vége felé.

Az OTP által vállalt, saját beruházású lakások száma: 388. Jól látható: ezek a nagyházak a Kossuth II. lakótelepen, a Kossuth L. és a Széchenyi utcában és a Bokányi Dezső utca sarkán tető alatt vannak, s csak a belső szakipari munkák befejezésétől függ az átadás.

A KUNEP, mint fővállalkozó 80-100 otthon elkészítésére tett ígéretet. Az első ütemben, a Mátyás téren, 32 lakást húznak fel; ez a munka is kielégítően halad.

A lakossági családi ház forma érinti a legtöbb embert: az irányszám: 350-400. A tervidőszak kb. egyharmadánál elárul valamit az időarányos teljesítésről az az adat, miszerint jelenleg 208 építési

O Viszonylag új, izlésesen megformált társasház a Sziklai Sándor téren.

engedély alapján folyik a munka a városban.

A telekellátással kapcsolatosan bocsássuk előre, hogy a nemrég jóváhagyott általános rendezési

terv a Kertvárosban, a KISZ-lakótelepen, az Átlós úton, a Mátyás tér—Gimnázium utca—Bundzsák I. utca—Sárkány utca által közrezárt térségben jelölte ki az újabb lakóterületeket, a többszintes építkezés lehetőségét kínáló belső foghíjak mellett.

A Brinkus Lajos utcában legutóbb eladott 49 telken már a kőművesek ténykednek. Ugyanitt további 130 porta kialakításán fáradoznak a tanácsiak, mégpedig úgy, hogy még az idén értékesíthetők legyenek. Egyébként a végrehajtó bizottság elmúlt heti határozata értelmében a műszaki osztály augusztus 15-től elfogadhat ide jelentkezéseket, illetve előszerződést köthet azokkal a vevőjelöltekkel, akik kötelezik magukat a vételár 30 százalékának azonnali befizetésére.

A Sóstórtól már többször esett szó lapunkban. Az elkövetkező években mintegy 200 családi ház helyének előkészítése vár itt az illetékesekre.

Kispéter Imre

MILYEN PÁLYÁRA?

Nem jó az, ha például egy villanyszerelő nem szeret villanyt szerelni, mert ő pék akart lenni, vagy asztalos és valamilyen oknál fogva nem lett az. Pedig a képessége megvan hozzá.

Az sem jó, ha a mindvégig eminens tanyasi kollégista, aki a humán tárgyakban különösen jeleskedett, tanárainak is meglepetést okozva, most valahol Pirtó környékén fuvaros az apja mellett. Az is elfogadhatatlan, hogy akinek helyette kocsisnak kellene lenni — mert felkészültsége arra érdemcsen — unott pozával lézeng az egyetemen, mivel az ő környezete értékrendjéből hiányzik, hogy kocsis is lehetne. A tanyai gyerek esetében meg azért elégtelen a környezet értékeit, mert azt fogadja el, hogy bölcsész nem lehet.

Ezekre azt szokás mondani: „rosszul választottak pályát”. Ok viszont azzal érvelnek, hogy „így is megkeresem a kenyerem”, illetve, hogy: „biztos az egzisztenciám”. Ha elfogadhatók lennének ezek a válaszok, akkor már azt sem volna érdemes leírnom, hogy ez az egyénnek sem és a társadalomnak sem jó.

Márpedig nem jó. Éppen ezért nem vagyunk — nem lehetünk — közömbösek az iránt, hogy a pálya választása tartalmában és formájában milyen. A választás csak akkor emberi, ha egyéni is és társadalmi is együtt és mindkét oldalon megfelelő. És ez az álláspont nálunk a termelés, a gyakorlati élet valós értékrendjéből fakad: morális fölényt igazol, éppen ezért igen fontos lényegi alkotóelem.

A pálya választhatósága tehát társadalmi ügy: az ember tudása, rátermettsége szerint az lehet, ami szeretne. Mert ha az lesz, naponta újra-termeli, igazolja, erősíti azt az általános tételt, mely kimondja: gazdasági, társadalmi céljainknak most is és a jövőben is az értelmes emberi élet felel meg.

Egy adott hivatás, mesterség választhatóságát még ma is sok-sok körülmény meghatározza. A döntés leszűkülhet akár a kényszer szintjére is. Még óriási különbség lehet választás és választás között, s tudjuk: ha kényszerré szűkül, vagy másik oldalról egészségtelen presztizskérdés lesz, az rossz. Mindkettő a társadalmat hozza kényszerhelyzetbe és devalválja igazai értékeit.

Mindezekről most azért szólok, mert a múltkor egy ismerős srác azt mondta, hogy fölvetették a műszaki egyetemre, ám semmi kedve sincs hozzá. Inkább autóbuz vagy kamion sofőr szeretne lenni, már most kiválóan vezet és azt nagyon tudná élvezni. No meg azért is, mert alig egy hónapja írtuk meg, hogy Kiskunhalason nem jelentkeznek a fiatalok lakatosnak, esztorgályosnak, hegesztőnek, gépi forgácsolóknak.

És hamarosan új tanév kezdődik, sokszáz, pálya- és szakmaválasztás előtt álló, halasi általános és középiskolás számára.

Kutasi Ferenc

Kiutalási névjegyzék

A lakásügyi társadalmi bizottság megválasztotta és elkészítette a tanácsi bérházakra leginkább jogosultak névjegyzék tervezetét, amit közszemlére ki is függesztettek. Miután a listára a lakosságtól semmilyen észrevétel nem érkezett a városi tanács végrehajtó bizottsága azt jóváhagyta.

HATÁROZATLAN IDŐRE

Három és többgyermekesek: Radványi Sándor (Linhart A. u. 59.), Bozsányi Sándorné (Kelebia, Kossuth L. u. 104.), Nagy Sarkadi Sándor (Alsószállás 144.), Hanák Jánosné (Bogáró 51.), Beze Mihály (Rekettye 58.).

Kétgyermekes családok: Barbalics Miklós (József A. u. 13.), Dobó Józsefné (Nád u. 17.), Vándor Antal (Szilády A. u. 8.), Vörös Lászlóné (Fazekas G. u. 115.), Magyar Zoltán (Mig K. u. 59.), Deli Jenőné (Felsőregszőlők 255.), Korpónai Jánosné (Csiga u. 15.), Talpai Andrásné (Kisfaludy u. 71.), Gáspár György (Középső ipartelep 2-5.).

Kuzsich Mihály (Zrínyi u. 9.), Kolompár József (Vihar u. 1.), Kolompár Piroška (Kardos P. u. 5.), Jakab László (Eötvös u. 10.), Mészáros István (Harangos tér 18.), Kocsis Aranka (Sárkány u. 4.), Kórsós Magdolna (Mig K. u. 75.), Kolompár Magdolna (Tó u. 15.), Kolompár Gizella (Polgár u. 26.).

MEGHATÁROZOTT IDŐRE (ELŐTAKARÉKOSOK)

Katona Teréz (Simmelweis tér 15.), Losonczy Tiborné (Szabó E. u. 11.), Tóth György (Alsószállás 23.a.), Savanya Erika (Árpád u. 30.), Dunai Kovács Györgyi (Ságvári u. 21.).

MINŐSÉGI LAKÁSCSERE

Meggyesi Jánosné (Kuruc vitézek tere 42. sz. 1.).

A felsorolt 29 igénylőt az elkövetkező három évben elégitik ki, ahogy a lehetőségek engedik, hozzáátve: a névjegyzékét sürgősen indokolt esetben kiigazíthatják s így a sorrend is módosulhat, ám lényegesen nem változik.

DR. SZALAY LÁSZLÓ ALEZREDES A BŰNÖZÉSRŐL

A megelőzés nem csak a rendőrök dolga

Örízetlenül maradt házak, félig lehúzott redőnyök, hevenyészve lelakolt bejárati kapuk, mind hívogatóan integetnek a napközben céltalanul ödöngők, az alkonyi szürkületben lopakodók felé. Dr. Szalay László alezredestel, a Kiskunhalasi Rendőrkapitányság vezetőjével beszélgettünk.

— Az utóbbi időben elszaporodtak a magántulajdon, valamint a közvagyon elleni bűncselekmények. Mi ennek az oka?

— Közismert, hogy Kiskunhalason a bűnözésnek sajnos tradíciói vannak, ezek jelenleg is éreztetik hatásukat. A kiterjedt ta-

nyavilág, a tudati elmaradottság, az alkoholizmus komoly motivációként, kriminológiai tényezőként jön számításba. Az iparban és a mezőgazdaságban meg erősödött a társadalmi tulajdon, egyes emberek birtokában pedig jelentős értékek halmozódtak fel.

— Mi jellemzi az első félév bűnözési mérlegét?

— Az ismételt vált bűncselekmények alakulását illetően, a korábbi évek azonos időszakához képest, valamelyest kedvezőbb a helyzet. Az esetek leggyakoribb fajtái közé tartozik a lopás és a gépjármű eltalajdonítás. A gazdasági bűncselekmények száma

szinte meg sem határozható, bár itt a lappangási idő elég hosszú.

— Kik az elkövetők?

— Elsősorban az alacsonyabb intelligenciával rendelkező lumpen elemek. A visszaesők száma igen magas, arányuk körülbelül 15-20 százalék, a fiataloké 10-12, a cigány-származásúaké pedig 40. A zilált, laza családokban tengődő gyermekek és fiatalok veszélyeztetettsége szembetűnőbb, mint valaha. Megnyugtató viszont, hogy az úgynevezett „cigány bűnözés” talán visszaszorulóban van.

— Kiskunhalason van-e szervezett bűnözés?

— Kifejezetten ilyenről nem találkoztunk, bár jegei olykor-olykor fellelhetők. Ellenben egyre inkább érzékeljük a kábítószerezéssel kapcsolatos bűnözés kibontakozását, ami a jövőre nézve figyelmeztető jel.

— Hány gyanúsított került rendőrkézre városunkban?

— A rendőrség — lelkiismeretes és szívós munkájának köszönhetően — a kezdetben ismeretlen bűnelkövetők több mint 60 százalékát felderíti. Az elmúlt félévben mintegy kétszáz tettes kilétét és tartózkodási helyét fedeztük fel.

— Mit tanácsol olvasóinknak?

— A megelőzés nem lehet csupán a mi dolgunk, az embereknek is nagyobb gondot kell fordítaniuk saját vagyoni biztonságukra, főleg nyáron. Azt javasolom: távollétük idejére értékes ingóságait vigyék biztos helyre. Járműveiket gondosan zárják le, az ittott elhagyott közlekedési eszközök könnyen megkísérlhetik a tolvajokat. Megemlíteném azt a kiskunhalasi rossz szokást is, hogy a családi házak kulcsait, a kiskapu melletti szögére akasztják. Legyen minden családtagnak saját kulcsa.

— Végezetül: ön szerint

miként lehetne csökkenteni a bűnelkövetések számát?

— Ha egyszer sikerült megállítani a folyamatos, elképzelhető, hogy meg is lehet fordítani. Ehhez viszont javulnia kellene az állampolgári felelősségnek, s csökkentenie az emberi közömbösségnek. Fordítsanak a szülők nagyobb gondot a gyermeknevelésre, a családi összetartozás erősítésére. A gazdálkodó szervezetek pedig a társadalmi tulajdonra a szoros értelmében sajátjukként kezeljék és védelmére minden szempontból gondoskodjanak.

Beszedics Antal

VAN AKI HIZLALJA — VAN AKI SZAGOLJA

„Illatok” háborúja

„A zártkerti és zártkert-kivüli külterületi föld-részekre az állattartás céljára szolgáló létesít-ményt, öt darab nagyalat tartásáig, lakóépülettől 10 méter védőtávolság bizto-sítása esetén a szomszédos lakóépülettől 50 méter védőtávolság biztosítása mel-lett lehet létesíteni, ille-tve üzemeltetni”. (Kiskun-halasi Város Tanácsának 2/1987. (V. 27.) tr. sz. ta-nácsrendelete az állatok tartásáról, 13. paragrafus, (2) bekezdés.)

A rendeletről az érde-keltek egyáltalán nem, vagy csak keveset tudnak. Pedig a falragaszok már hetek óta hirdetik. Az idei nyáron különösen el-szabadultak az indulatok a város egyes pontjain, ahol nem tartották be az előírásokat. Az elmúlt hé-ten Balázs Jánosné Kőjál-ellenőrrel és Forner Attila tanácsi illetékessel meglá-togattunk néhány állattar-tót a Vadkerti utcán, ahonnan az utóbbi időben a legtöbb bejelentés, pa-nasz érkezett.

„Kiirtom a szomszédokat...”

A Vadkerti utca 48. szá-mú ház tulajdonosa Kis Pál nem tud a rendeletről. A bűz elviselhetetlen, a kocák a legyek millióitól feketéllenek. Az udvaron trágya, fertőtlenítésnek nyoma sincs. Az ellenőr felhívja erre a figyelmet, s elmondja, hogy a rende-let szerint csupán öt ser-tést tarthat. Egy hét múl-va ellenőrzik, végrehajtot-ta-e az utasításokat. A középkorú férfi a kapuban

már nem bírja magába fojtani keserűségét: — Mondják, miből éljek meg? Kettőezer-négy-száz a nyugdíjam, le vagyok szá-zalékolva! Egyetlen kere-trágya, fertőtlenítésnek nyoma sincs. Hozzá tartozom nincs. Nem mehetek ki a tanyá-ra, mert többször rosszul vagyok és akkor kórházba kell szállítani. Ha felje-lentenek a szomszédok, in-kább kiirtom őket, akkor sem hagyom abba.

Ha újra kezdeném...

Igen, ha gyerekből megint felnőtt lehetnék, elmennék fáradtólaj finomítónak. Nem kellene edényt cipelnem az autószer-vizbe, hogy a kien-gedett folyadék elhelyezése-ről gondoskodjam. Alakíthatnék egy utcarendező brigádot és a gázvezeték lefektetése után, pár nap alatt, is-mét járhatóvá tennék az úttesteket, hogy ne kelljen hónapokig felni a féltengely törésektől.

Elképzelem magam savanyútej feldolgozónak. Csak hétvégén dolgoznék, hisz a melegben csak a szombat déle-n vásárolt tej savanyodik meg az otthoni hűtőben. A kórház mellé meg szabadidő-központot építhetnék, kisszövetke-zeti társulásban. Megoldanám a betegek fél-, vagy egésznapos szórakoztatását, amíg a rendelés-re várnak.

Mindenemű szolgáltatást foglalkozást helye-tesítő társulást alakíthatnék. Még az is elkép-zelhető, hogy hiánypótló tevékenységem alkal-masint kompenzálna a földenyben váratlanul bezárt szerződéses üzleteket. Lehetnék akár cirkuszgázgató is. Naponta megszervezhetném állandó műsorszámaimat a városi mozi előtt: verekedés, nemzetiségi kettősök, kurjongatás idegen nyelven.

Mániákus köztisztasági emberként fellépve társadalmi munkában összesöpörhetném a fe-lüljárón a locitromot. Jó lenne hangpénzt szed-ni az 53-as út városi szakaszán a kamionosok-tól, esetleg át is vontathatnám őket a városon és ezért a környező házak tulajdonosai fizet-nének nekem. Ha státusz lenne, jó pénzért vál-lalnám a Sóstónál az őrangyal szerepét: ki-emelném a vízbe pisilőkat és a napi húsz li-ter napolaját haltáppá változtatnám. Ragyogó ötletnek tartom a mozgó illemhelyet. Kis cse-nyével járnám a várost és könnyítenék a rá-szorulókon. Hívásra természetesen kigurulnék a strandra is, ha ott éppen csak egy működne a női wc-k közül.

Most, hogy már régóta felnőtt vagyok, s ez visszacsínálhatatlan, nincs mit tenni: bosszan-kodom és höbörgök. Kannát kerítek az olaj-cseréhez, félénként vásárolok féltengelyeket és gömbcsuklókat. Hétfőnként visszaviszem a savanyú tejet a boltba és szépirodalmat cipe-lek a kórházi kirándulásra. Többtucat idegőrlő fogytékosságunk megszüntetésére vállalkozó-kat keresek, még akkor is, ha szinte mindnek van, kellene, hogy legyen, felelős gazdája. Bal-ga ötleteim így nőnek kinzó szükségé.

(poszi)

Öt disznó nem disznó

A szomszédban a trá-gyát helytelenül tárolják, de ígérk, a hét végére el-szállítják. Az egyik helyen öt anyadisznó, árabb húsz koca. És hozzá az érvelés: — Azért költöztünk a város szélére, hogy állat-tartással foglalkozzunk. Egyik rendelet jön a má-sik után. Ezt a mostanit nem ismerem, de úgy le-gyen, betartjuk. Egyszer szorgalmazták, aztán be-tiltják. Ki érti ezt? Aztán majd ne minket okoljanak, ha egy év múlva kevés sertés lesz a piacon!

Végigjárjuk a Vadkerti utcát. Az utolsó ház-nál nagy ól, ablakain ventillá-torok. Az indulatos házi-gazdát az ellenőrök csak nehezen tudják lecsillapí-tani. — Hogy ne lenné ide-ges! Tavaly hivatalos en-gedélyt kaptam a tanács-tól negyven disznóra. Egy csomó pénzem fekszik a beruházásban. Ha csak ötöt lehet, lemondhatnak az állattartókról. Ennyiért nem piszkítom be a ke-zem! — méltatlankodik Szaszko József.

Elűz a bűz

„A zártkerti és zártker-ten kívüli külterületi föld-részekre, a mindenkor belterületi lakóterület ha-tárától mért 200 méteren belül, továbbá a Sóstó kör-nyéki zártkerti ingatla-no-pon trágya vagy silót sza-badon tárolni tilos.” (14. paragrafus (4) bekezdés).

Milliók értékű házak kö-zött bújnak meg az egy-kori tanyavilág maradvá-nyai. A bozóttal, fákkal

körülve-tt parasztházaknál százzámra nevelik a szár-nyasokat, tucatszám a négylábúakat. A kórház sertéstelepe alig 150 mé-terre van az utolsó ház-tól. A környék eldugott disznóólaitól esténként nem lehet ablakot nyitni. Pedig az állattartók be-tartják a Kőjál előírásait. Ettől függetlenül a bűz és a legyek áradata itt is el-viselhetetlen.

Röfögös reggelek

— Ha nem mozdul a le-vegő, kibírhatalan a szag. A kórház sertéstelepe egy a sok közül. Nézzen körül! Néhány tanya itt maradt, a trágya az udvaron, a malacok ordítására éb-redünk reggelente. Gürcöl-tünk, hogy kijussunk a betonerdőből. Idetettük minden fillérünket, s kide-rül, hogy ez még rosszabb — mutat körül K. I., aki megkér: ne írjuk ki a ne-vét. — Voltunk már több fórumon! A kisajátítás nem egyszerű dolog. Aki 15 évvel ezelőtt épített itt nagy tanyát, bolond lenne a Kertváros miatt lebont-tani, s az állattartást meg-szüntetni.

Körbejárjuk a Kertváros szélét. Nincs nagy légmoz-gás, de így is érezni min-denütt a savanyú trágya-szagot. Az egyik dűlőn idős bácsi tolja kerékpárját. — Nekem fiam fel sem tűnik, én tanyán nőttem fel. Négy órakor keltem és este 11-kor feku-dtem. A munkán járt az eszem, nem azon, hogy milyen szaga van az udvari ga-nénak... Az építkezések folyta-tódnak és lassan körölve-szik a disznóólakat. A környéken bűdösödik a le-vegő és ennek nem csak a sok jószág az oka...

Posztobányi László

AZT MONDJÁK A TAXISOK:

Halason a taxi sok

Lassan három éve, hogy a Volán taxiszo-galat pos-ta előtti parkolóhelye mel-lett új taxiállomás nyílt. A Halas, a Csepke után a Sóstó taxi bővíti a kíná-latot, s növeli a konk-u-renciát. Az öt tagú volá-nos társasággal együtt hu-szonhárom fő- és mellék-foglalkozású taxis enyhit a szállítási gondokon. Mosta-nában viszont egyre töb-bükben merül fel a kér-dés: — Nem vagyunk egy kicsit sokan?

— En két éve taxizom — mondja Balogh Ödön. — Kezdetben nem panas-zkodtam, mert ha hajtot-tam, ment az üzlet. Na-ponta lezavartam 10–12 órát. Mióta megszorod-tunk, van úgy, hogy 20 órát is dolgozom, s a ke-resetem így sem több. A megyében egyetlen halasi méretű városban sem ad-tak ki ennyi engedélyt. Az utazóközönségnek persze jó, de mi megesszük egy-mást a placcon. Úgy tu-dom, a közeljövőben is-mét gyarapodunk.

Egyszerre két taxi is ér-kezik a parkolóba. Forgó Béla nem leplezi bosszú-ságát.

— Másfél órát várakoz-tam és most lett egy 18 forintos fuvarom. Nem is csodálom! Ebben az őrlt melegben kinek van kedve autózni? Ilyenkor legin-kább a főállásúak dolgoz-nak, mert akik mellékfog-lalkozásként úzik a taxi-zást, csak este jönnek elő. Akkor jobban megy a bolt. Erkezési sorrendben oszt-juk be a kuncsaftokat. Ez egy íratlan szabály, de vannak, akik fűtyülnék rá.

Az utasokról nem szíve-sen beszélnek. Többször is visszatérek a témára, vé-gül az egyik „Csipkés” Krémery Kolos kifakad: — Látta ezt a fiút? Be-ült és azt mondta, vigyem ki a Tavaszba. Mikor a Park Áruházhoz értünk megszólalt: „Öreg, ne ha-ragudj, a másik nadrág-zsebemben hagytam a pénzem”. Olcsó trükk, már nem az első eset. Megáll-

tam, kitétem, de egy tize-sem legalább úszott. Kár feljelentéssel kísérletezni, csak az idő megy el rá. — A múlt héten jön egy bácsi, bemondja a szőlője címét — meséli Balogh Ödön. — Oda-erünk, a fuvar 72 forint. Előkotor a zsebéből egy kerek huszast. Csodálko-zik a tarifán. A végén kiderül, hogy utoljára a hetvenes évek elején taxi-zott. Ovatosságból néha kérem a fiatalokat, mutas-sák meg, van-e pénzüik. Párszor szerencsém volt. Ilyenkor leadjuk egymás-nak a drótot.

Nincs a városnak olyan pontja, ahol ne találko-znánk üzletekben, falraga-szokon, vállalati portákon öntapadós taxis címkével. Látványos üzleti harc ez, amely az utazóközönség tájékoztatására is szolgál. — Mi kell az indulás-hoz? — kíváncskodom tovább.

— Kocsi, hivatásos jo-gosítvány, CB, és nem árt, ha egy-két szórakozóhely-re adót is telepít. Ez mi-nimum 200 ezer forint.

— Milyen viszonyban vannak a Volán taxival? — Nincs harc közöttünk. Ha sok az utas, értesítjük egymást CB-n, legyen az bármelyik csapat.

— Kik vannak jobb helyzetben? A főállásúak, vagy a mellékfoglalkozá-súak?

— Hasonlók az adóter-hek. Mindkettőnek kemé-nyen meg kell dolgoznia a pénzért...

— Gondolom, az augusz-tusi fizetőparkolással az önök helyzete is megválto-zik.

— Igen. Éves bérletet kellene váltanunk. A Vo-lán helye biztos, de kérde-zem én, mi lesz velünk? A 17 gépkocsira mindössze öt parkoló jut!

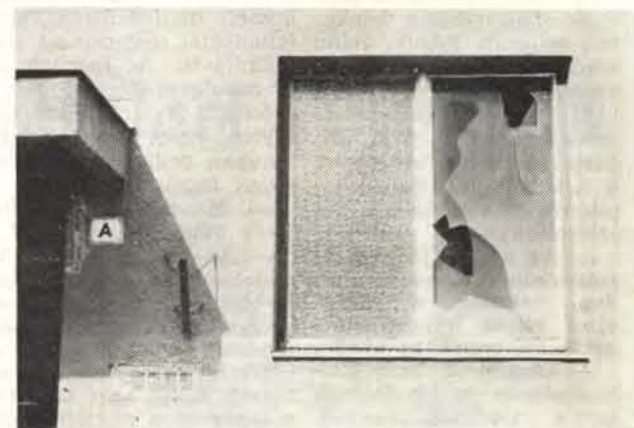
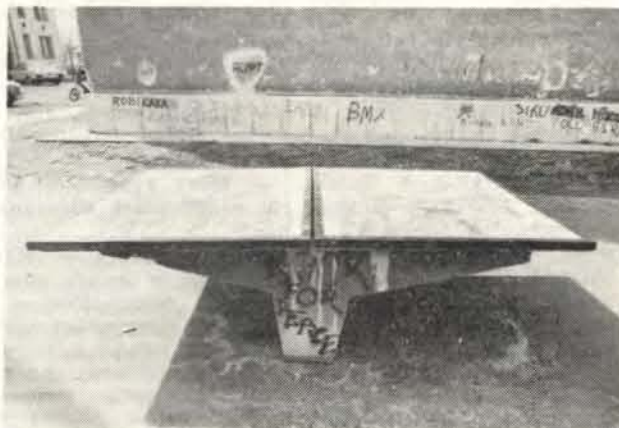
Kétórás beszélgetésünk alatt a három taxisnak négy fuvarja volt. A bevé-tel: 18, 20, 25 és 43 forint. Délután négy és hat óra között az autóban 42 fokot mértek.

P. L.

LAKÓTELEPI ESZTÉTIKA

Íme, szűkebb pátriám, az Erdei Ferenc tér. A képek önmagukért beszélnek, vagy inkább: rendőr után ki-áltanak. Akárhik is a tettesek — feltehetően persze gyerekek —, itt élnek, ebben a környezetben nevel-kednek, elképzelhetjük, milyen felnőttékké. Felelősök vagyunk hát mindannyian. Azon pedig külön is el le-

het tünödni: a tér hét épülete közül, miért a tanácsi lakások oldala a legotrombább, miért éppen az ottani kamraablak van betörve, évek óta? A rend kedvéért hozzászemelem: nem a teljesebb panoráma miatt szag-gatták le, majdhogynem körös-körül, a játszótér drót-fonatát. (Posztobányi—Somos)

Eltelt azóta 43 év...

Városszerte járja már jóideje a hír: végre lesz talán Halason helyi rádió, s lesz városi tévé-adás is, ha a kommunikáció istene másképp nem akarja. Citerazene és piaci hír, szavalóest vagy orgonahangverseny, tanácsulési tájékoztató, meg növényápolási szaktanácsadás hangjai képei szállhatnak a helyi éteren át mindazokhoz, akik szorongató vagy reményt keltő információt csavargatják, vagy a pécsi, szegedi és újvidékiek adását hallgatják-néznek — jobb híján. Régi reménye már a város népének, hogy Sóstóján, szélmalmán és Csepkeházán kívül egyszer valóban helyi érdekű érdekessége is legyen, s mit tagadjuk: a polgári világ hajdani büszke előnyeinek egyike, a helyi tájékoztatás pompás lehetősége teremtené meg e mindenkor eszüközöttárral.

A halasiak reményeinek támogatása érdekében egy — helytörténészektől által sem igen ismert — régi híradás részletét emeljük ki ehelyütt. Ha nem is több ez bátorító szónál vagy megerősítésnél, adalékként sem érdektelen. A Tömegkommunikációs Kutatóközpont egyik munkatársának, **Szekfü Andrásnak** segítségével akadunk rá az ismertetésre, s ha nem is az egész cikket, néhány részletét szívesen tárjuk olvasóink elé:

„Kiskunhalas város vezetősége nagy elhatározással és anyagi áldozattal oldotta meg, hogy a város határában mintegy 3500 tanyán szétszórva élő és túlnyomóan mezőgazdasági munkával foglalkozó gazdának minél hamarabb adja tudomására azokat a híreket, amelyeknek késői kézhezvétele komoly hátrányokat jelentene. Segítségül hívták a rádiót, mint az emberi teremtor egyik legcsodálatosabb alkotását. A gondolat megszületett és a szopora kísérleti adások után a nehéz idők ellenére is ott tartanak már, hogy a gondos és felelős városi urak néhány hónapon belül közel 20 ezer tanyai gazda érdeklődését szolgálják ki az éter szárnyán.

A tanyai rádió központja a városháza emeletének toronykerékén van és a torony tetején áll a sugárzást végző 35 méter magas antenna is.

Kathona Mihály polgármester a családft büszkeségével és örömeivel magyarázza mikrofonunknak, hogy a város adóberendezésének hatósugara 50–60 kilométernyi távolságra nyúlik, így a határ legtávolabbi dolgozó gazdáját is eléri. A központi berendezésben már minden készen áll és ezután a vevőkészülékek nagy részének felszerelése folyik. (...)

Kimondhatatlanul hálásak ezért az áldásért a várostól messze élő homoki magyarok és akiknek tanyájára nem jutott még el a hang, alig várja a vevőkészülék mielőbbi érkezését. (...) Az óriási határnak egvélre 30 különböző pontján, javarészt pusztai iskolákban és tanyaközpontokban állítják fel a vevőberendezéseket. (...) Az életrevaló gondolat, amely Halason és kiterjedt tanyavilágában immár testet öltött, nem marad elszigetelt példa. Az építés ideje alatt igen sok leendő körülmények között élő város fordult nagy érdeklődéssel az új berendezés és annak építői felé. Bizonyos, hogy a jövőben sokan fogják követni Kiskunhalas példáját, a tanulni és termelni vágyó tanyavilág magyarjainak őszinte örömeire. (Rádióélet, 1944. október 23.)

A cikket kísérő MTI-fotó **Galambos Mihály** bácsit ábrázolja, amint a „csudamasinán” hallgatja a mezőgazdasági tanácsokat. Az őszhajú, kajlabajszú öregember aggódó és elmélyült arccal hajol egy hangszóró-forma tányér fölé, mintha bizony szorítaná a gond, hogy elfelejtette a borsót megkapálni.

A kis hangszórócska talán még megvan valahol a Galambos-tanya régi

lomjai között, s ha nincs, van helyette sztereo-rádió ott is, meg a szomszédoknál is. Megvan még a városháza tornya és erkélye is. Ezek szerint már csak (?) a „gondos és felelős városi urak” nagy elhatározása kell ahhoz, hogy a tanulni, szórakozni és tájékozódni vágyó dolgozó tanyai emberek őszinte öröme megújhódjék. S nem kevésbé a városlakóké...

Gergely András

APA ÉS FIA: A NÉPMŰVÉSZET MESTEREI

Szíjszobrászok

„Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Szűcs Benő Mélykúti úti házában szíjgyártóműhelyt nyitottam. Elvállalok megrendeléseket, mint javításokat, gyorsan és pontosan. Kérem a nagyérdemű közönség szíves partfogását. **Tóth Abonyi Balázs** szíjgyártó”.

Ez volt az első publikáció a Tóth Abonyi szíjgyártó dinasztiáról a Halasi Újság 1923. május 12-i számában. A hajdani hirdető fia és unokája is hű maradt a mesterségéhez. S nemcsak ahhoz, hisz mindkettőjüket Baláznak hívják.

Idős Tóth Abonyi Balázst otthonában kerestük fel. A régi parasztház idilli környezet a házi múzeumnak, ahol a két „szaki” szemképrázató alkotásai láthatók.

— Eredetileg faesztérgályos akartam lenni, de apám lelkesedése munkaszeretete és a műhelyben töltött idő meghatározta életemet. 1948-ban tettem mestervizsgát és még abban az esztendőben a Kosuth Akadémia szíjgyártója lettem. Az ötvenes években lovak ezreitől szabadultak meg, így csökkent a kereslet, és persze nehezebb lett a megélhetés is a szakmában. 1952-től a vasútnál dolgoztam, majd 1954-ben a BM-be kerültem. Onnan mentem nyugdíjba 1986-ban.

— Mikor érezte Balázs bácsi, hogy amit csinál, az már nem csupán egyszerű lószerszám?

— A hetvenes években kezdtem el, saját fantáziám szerint, lószerszámokat rajzolgatni. Segített a fiam is. Lassan kialakult jellegzetes motívumvilágunk, melyet azóta is követünk. Persze nem tudunk mindig újakat készíteni, a megrendelésekből ma már nem lehetne megélni. Néhány téesz és állami gazdaság régi „szereléseit” hozzuk rendbe alkalmanként.

— A szíjgyártó tudományt az édesapjától tanulta. Volt-e akitől a mesterfogásokat is elleshet?

— Nekem **Eigberg Ödön** aranykoszorús nyergesmes-ter volt a tanítóm. Ma

már a környékbeli nagy szíjgyártók ki-haltak. Régen Halason sok mester élt. **Kreuzer, Csenki, Nagy M. Elek, Derr József**, hogy csak a legnevesebbeket említssem. Mára ketten maradtunk, a fiammal. Mi is inkább akkor kerülünk reflektorfénybe, amikor lovasversenyek vannak.

— Látogatják-e a házimúzeumot?

— Az érdeklődők előtt az ajtó mindig nyitva áll. Szívesen látok bárkit, még turistacsoportokat is. Nincs nagyobb gyönyörűségem annál, ha a látogatót csodálattal tölti el az, amit a múlt emlékeként a jövőnek őrzünk.

A látogatók könyvében Amerikától Szovjetunióig, Hollandiától az NSZK-ig sok ország képviselteti magát.

A kiállítások szervezésében a KfV Kiskunsági Üzeme vállalt nagy szerepet, **Rajnai Miklós** értő közreműködésével. Így jutott el az anyag Budapestre, Nagykanizsára és Szegedre. Bemutatók a megye művelődési intézményeiben is. Jó lenne munkásságuk termését intézményesen közkinccsá tenni. Alkotásaik immár pótolhatatlan részei a város iparművészeti hagyományának, s jelenének.

—posztobányi—

(Somos László felvételei)

Magyar bajnok lett a határőrség lovascsapata

Az idén a hortobágyi nemzetközi lovasnapok keretében rendezték meg a magyar csapatbajnokságot. A kiskunhalasi határőrség lovascsapata díjugratásban elnyerte a bajnoki címet. A jó hír hallatán keresztek fel **Dózsa Károly** szíjgyártót, a lovasiskola parancsnokát.

— Hogyan állt össze ez a nagyszerű gárda?

— Valamennyien máshol kezdtek. **Varró József** hadnagy, a csapat legrégibb tagja, ifjúsági lovasként indult Budapesten. 1964-ben itt nálunk lett hivatásos. A díjugratásban már háromszor volt magyar bajnok. **Bálint László** törzsszermester Mezőszilasán ismerkedett a lovaglással. 1985-ben került Halasra, azóta „profi”. Még abban az esztendőben a varsói hadsereglovasok versenyén díjugratásban. **Herczog Emil** határőr sorkatonai szolgálatát tölti Halason. A Kaposvári Mezőgazdasági Főiskola lovasaként kezdte sportpályafutását. Korábban ifjúsági válogatottnak kerettag volt. **Pátkai János** határőr, mielőtt „leigazoltuk”, a Bolyi Mezőgazdasági Kombinát-

ban versenyzett, majd ifjúsági válogatottnak kerettag lett. Jelenleg ő is sorkaton.

— Miként készülnek a „fellépésekre”?

— Naponta edzik saját lovukat és mintegy másfél órát foglalkoznak másikkal négy-öt lóval. Ezen kívül természetesen igen fontos az idomító munka is, valamint a tematikus ugró tréning. Ezt levezető gyakorlatok követik, melyek sítával érnek véget. Hetenként egyszer tereplovaglás is szerepel a programban, a Varga-dombok táján.

— Milyen kiegészítő sportokat űznek a fiúk?

— Szívesen fociznak kispályán, vagy kézilabdáznak, röplabdáznak. Esetenként úszással lazítják izmaikat.

— A hortobágyi sikerről **Varró József** hadnagy beszélt:

— Jó formában voltunk, nyerni akartunk. Nekem és Bálint Lászlónak sikerült hibapont nélkül teljesíteni a gyakorlatot, **Herczog Emil** pedig négy hibaponttal ugyancsak jól vette az akadályokat. Tekintettel arra, hogy a szá-

bályok értelmében a négy fős csapatból csak a három legjobb eredményét kell figyelembe venni, Pátkai János teljesítménye nélkül is az élen kötöttünk ki: így alaposan megelégtünk legesélyesebb ellenfelünket, a Budapesti Lovas Klub együttesét.

— Mire készülnek most? — kérdeztük ismét **Dózsa Károlyt**.

— A felnőtt Európa Bajnokság augusztus 26. és 30. között lesz a svájci Szt. Gallenben. Ezen a válogatott keret tagjaként részt vesz **Varró József**, **Szikrázó** nevű lovával. Hamarosan Jugoszláviába utazunk, két barátságos vetélkedőre. Az egyik színhely Pozserovác, szeptember 4–6-ig, a másiké Bácskatopolya szeptember 11–13-ig. Kiskunhalason szeptember 18. és 20. között az Országos Tenyészlovasok versenyén, majd szeptember 25–27-én az Országos Ifjúsági Bajnokságon állunk rajthoz. Az ősz közepén megint kapunk négyéves csikókat és hozzálatunk a betanításukhoz. El tudjuk tehát foglalni magunkat a közeljövőben is.

Lévay Kálmán

Díszhalak és -madarak a szürke panelek között

Nyolc éves volt **Börök Péter**, amikor az ablakon berepült hozzájuk egy elszabadult papagáj. A kis madár ápolása, gondozása olyan érdeklődést váltott ki belőle, mely mostanra szenvedéllyé erősödött. Igaz, azóta jópár esztendő eltelt, mezőgazdasági mérnöki diplomát is szerzett, fél éve mégis úgy döntött: ezúttal kizárólag kedvtelésének él, megosztva a madár- és kisállattartás örömeit másokkal is.

A Bem utcában az év elején nyitotta meg díszmadár- és díszhalkereskedését, igen nagy érdeklődés közepette. A 20 négyzetméternyi üzletben igazi akváriumok is, csak az üveget szerzi be hozzá. A napi 8 órás nyitvatartás alatt piheni ki magát, mert az előkészítés az este-

tés, és a szaporítás még legalább ugyanennyi időt vesz igénybe. Legnagyobb gondja, hogy igen zsúfolt a helyiség, a rengeteg érdeklődőnek néha sorba kell állni. A városi gyerekekben felkeltette az igényt a kis helyen, napi 5 percnél hosszabb tartatott kisállatok iránt, melyek egyben dísz is a lakásnak. Különösen kedvelt és keresett „áruccik” a 15 fajta, saját tenyésztésű aranyhal, valamint az afrikai sügér.

Ígéretesen halad a kigyóneveléssel, tervezi ártalmatlan óriáskigyók árusítását. Ezekhez kapható lesz nála tengeri malac, nyúl, szóval a szükséges táplálék is. Szándékában áll a horgászok kedvében is járni: a legkülönbözőbb

kellékeket, tartozékokat — és csalikát — kínálja majd a feltehetően kibővített üzletben.

H. R.

KULTURÁLIS KÍNÁLAT

(augusztus 23-ig)

FAKLYA FILMSZÍNHÁZ

Augusztus 7-én 6 és 8 órakor. Alomszerelem (angol).
8-9-10-11-én 4 és 6 órakor: Tox és a Mélység Ura (olasz).
8 órakor: A sárkány közelébe (hong-kong).
12-én 6 és 8 órakor: Gyanútlan gyakornok (francia).
13-án 6 órakor: Trükkös halál (amerikai).
14-15-16-án 4 órakor: Donald kacsá nyári kalandjai (amerikai rajzfilm).
14-15-16-17-én 6 és 8 órakor: Trükkös halál (amerikai).
18-án 6 és 8 órakor: 22-es járat (szovjet).
19-20-án 6 és 8 órakor: Filmmúzeum. Egy élni vágyó asszony (amerikai).
21-én 6 és 8 órakor: Öld meg a Sógut (japán).
22-23-án 4 órakor: A bátor lovacska (argentin). 6 órakor: Szamurájok és banditák I-II. (japán).

12-én 10 órakor: Játszóhely. Játékok vízparti növényekből.

15-én: Magányosok klubja. Kirándulás Gyulára.
19-én 17 órakor: Játszóhely. Makramé.
22-én 16 órakor: Magányosok klubja. Fagylaltdélután.

ALDÁNOS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Az intézmény építkezés miatt zárva.

JURINOVITS MIKLÓS OTTHÁZ
Minden nap 10 órától: Vár a játékvár címmel alkotónap, játéknapp, sportnap, videósz.

VASUTASOK SZAKSZERVEZETE MŰVELŐDÉSI HÁZA
Augusztus 1-én, 8-án, 15-én, 22-én és 29-én 19 órától 23 óráig: ifjúsági táncest.
29-én 8 órától: vasutas területi asztalitenisz bajnokság.

SZAKSZERVEZETEK SZAKMAKÖZI BIZOTTSÁGA
Nosztalgia filmsorozat nyugdíjasoknak: augusztus 10-én 17 órakor: Gyöngyvirágtól lombhullásig (magyar).
17-én 17 órakor: Herkules-fürdői emlék (magyar).
Minden hétfőn és kedden számítógépes programozás, saját elképzelés szerint.

VÁROSI KÖNYVTÁR
Nyitva: hétfőtől péntekig 9-19 óráig, szombaton 8-15 óráig.

THORMA JÁNOS MŰZEUM
Halas a kiskun mezőváros, illetve Thorma Képcsarnok — állandó kiállítások. Megtekinthető: naponta 10-18 óráig. A múzeum hétfőn zárva tart.

GYŰJTEMÉNYEK HÁZA
(Bokányi Dezső utca)
Váci György, a könyvkötőmester; Csorba Tibor festőművész; Munkásmozgalmi emlékek című kiállítások. Megtekinthetők: 10-18 óráig, hétfőn szünnap.

KERTMOZIK

Augusztus 7-én 20 óra 30 perckor a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Szakközépiskolában: Trükkös halál (amerikai).
10-én 20 óra 30 perckor a Kertvárosban és a szakmunkásképző intézetben: Trükkös halál (amerikai).
14-én 20 óra 30 perckor: a mezőgazdasági szakközépiskolában: Rázós futam (ausztrál).
17-én 20 óra 30 perckor a Kertvárosban és a szakmunkásképző intézetben: Rázós futam (ausztrál).
21-én 20 óra 30 perckor: a mezőgazdasági szakközépiskolában: Pat Garrot és Billy, a kölyök (amerikai).
24-én 20 óra 30 perckor a Kertvárosban: Pat Garrot és Billy, a kölyök (amerikai).

GOZDON ISTVÁN MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

Augusztus 8-án 16 órakor: Magányosok klubja. Társasjáték, zenehallgatás.

— Szintén parkolási díjra?
— Igen. Hosszabb ideig szeretnék várakozni a Hősök tereén.
(Zsák Béla rajza)

A CSEL

Az alábbi történetet annak bizonyosságául adom közre, hogy léteznek még szolgálatkész autók, sőt némelyekben olyannyira túlbuzog a segítőkész, hogy nem ismernek akadályt...
Kiskunhalasi ismerősöm — dolga végeztével — a késő esti órákban Keskeméten rekedt. Vonat s buszjárat már nem lévén, egyetlen választása maradt: kiállni az útszéle, ami az éjszakában elég reménytelen időtöltés. Félőráz karlengetés után mégis fékezett mellette egy trabant fiatalember, aki Solvadkerte tartott. De — és itt tört fel a buzgalom — útközben felajánlotta: szívesen elintézi, hogy azonnal tovább utazhasson. Kívitte stopposát Vadkert határába, ott fölnyitotta a motorháztetőt, s energikusan leintette az első személygépkocsit, ami történetesen szintén Trabant volt. Rövid szövegtárgyalás és ismerősöm máris halasi otthona felé roboghatott.
A cselre csak később, a kocsi — az ötleten jól mulatva — derült fény. „Kiskunhalasiak vagyunk, de lerobbantunk. Az egyik barátomat elküldtem szerelőre, a másikat meg, legyen szíves, vigye haza, hogy értesítse a családot: későn érkezünk, más baj nincs.” Ezzel a mesével vette rá könnyűen a fuvarra autóstársát a solvadkertit fiú.

— káef —

A kasszából totózott

A gabonaforgalmi vállalat Tuba utcai boltjában június 26-án leltárt rendelték el, miután az üzletvezető, **Takács Lajos** kiskunhalasi lakos sorozatos fegyelemsértés miatt elbocsátották. A vizsgálódás során az ellenőrök 76 ezer 113 forint hiányt találtak, így került az ügy a kiskunhalasi rendőrkapitányságra.

A kihallgatást vezető rendőrtiszt előtt lehajtott fejű fiatalember ül. Huszonnyolc éves, büntetlen előéletű. Beismerő vallomást tesz:

— Megszédültem, hogy állandóan pénz van a kezem ügyében. Láttam, mások boldogulnak, költségeknek, nekem meg a házasságom is tönkrement. Nem

kerestem sokat, de néhány szor jutott némi borralaló is. Aztán jött az ötlet: megpróbálom a totót. Kellett hozzá tőke, ezt vettem el a kasszából. Biztam benne: egyszer csak „bejön”. De nincs nekem szerencsém... Az első héten háromszert játszottam meg, volt két 11-esem, de csak 102 forintot fizetett. Aztán újból próbálkoztam, de mindig pórul jártam. A végén sejtettem: hamarosan befellegzik a játéknak.

Nem iszik, nem dohányzik, most mégis kér egy szál cigarettát. Kettőt belészív és elnyomja. Később kiderül: a pénz nagy részét — mintegy 40 ezer forintot — eltöltözte. Hogy mi lett a többivel?

— Nagylábon éltem. Megvettem a primör uborkát, paradicsomot, meg vittem egy-két ajándékot is a volt feleségemnek. Egy kicsit talán többet szórakoztam akkoriban. Aztán, a leltározáskor, kaptam két órát, hogy szedjem össze a pénzt és fizessem be. A barátok, persze, akkor már eltűntek mellőlem. Pedig szinte naponta részesedtek ők is az elemelt két-három ezer forintból. Már visszafizettem 14 ezret. Tudom, ez nem túlságosan enyhítő körülmény, miként az sem, hogy nagyon megbántam az egészet. Nem nekem való dolog pénzzel bálni...
Aláírja a jegyzőkönyvet. A rendőrtiszt máris visszarendeli. Nehezen egyeznek meg az időpontban, mert a közlekedérendszetre is berendelték, ittas vezetés miatt...

— nyil —

O A városi könyvtárban új zenei részleg várja az érdeklődőket. A csaknem kétezer egységnyi hangzóanyag 90 százaléka lemez — komolyzene, irodalmi feldolgozások, nyelv- és oktatási segédanyagok, meselemezek — a többi kazetta. A fonotéka hat csatornája hétköznap 13-tól 17 óráig használható. (Somos László felvétele)

PARDON!

Lassan a testtel!

Nem kis idegi megpróbáltatás a városi sztk-ban végig ülni — vagy állni egy napot. Betegen — korgó gyomorral, szomjazva — még lassabban telnek az órák.

A kartonozó tortúráján sikeresen túljutva, már csak a „bűvös” orvosi szoba küszöbét kellene valahogy átlépni. De hogyan? Túl sok a várakozó. Fürkésző pillantások keresik az ismerős fehér köpenyeket. Nem beszélgető partner kell — az ügyis akad. Hanem, hogy az elkeveredett kartonok megnyugtatóan és mielőbb a helyükre csúszszanak.

A magárahagyott kliens kívárvja a „végét”, esetleg, ha bír, elmegy másnap is. Közben tájékozik az intézmény rendszabályai felől. Van olvasnivaló bőven. Elsősorban ön-

mérsékletre figyelmeztető, esetleg tiltó, avagy útbaigazító táblácskák, falragaszok. A szemszert előtt nap mint nap rendes tömeg várakozik. Az ajtóra kitűzött kis fehér papíron a következő sorokkal „nyugtató-ják meg” a türelmetlenkedőket: „Betegünket nem érkezési sorrendben, hanem rendelők munkarendje szerint szólítjuk be.”

Önkéntlenül is felvetődik az emberekben néhány kérdés. Mire számíthat például egy szürke „átlag-beteg”? Hány órától érdeml még várni? Egyáltalán: be fogják hívni? Végül pedig: milyen lehet az a munkarend, amely a legtermészetesebbnek, legigazságosabbnak tűnő sorrendet mellőzve, önkényesen válogat?

— ács —

A Dél-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalat, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság, a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat, a Kiskunhalasi Vörös Október és Vörös Szikra Tsz. lapja
Szerkesztő a szerkesztőbizottság
A szerkesztőbizottság vezetője: Földi Lajos
Felelős szerkesztő: Kutasi Ferenc
A szerkesztőség címe: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 17. — Telefon: 22-144
Kiadja: a Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat
Felelős kiadó: Forgács Péter igazgató
87 0699 Petőfi Nyomda Kiskunmajsa
Felelős vezető: Viktor János